

Araştırma Modelleri

Daha ileriye... En iyiye...

Araştırma Modelleri

**HACETTEPE
ÜNİVERSİTESİ**

www.hacettepe.edu.tr

Dr. Kübra ATALAY KABASAKAL

- Nicel ve nitel araştırmaların temel varsayımları, amaçları ve araştırma yaklaşımları farklıdır. Nicel araştırmalar, hipotezlerin test edilmesi amacıyla yapılırken, nitel araştırmalar belirli bir durumu açıklamak için ya da o durumla ilgili hipotez geliştirmek için veri toplamak amacıyla yapılır.
- Nitel araştırmalar, hiçbir hipoteze dayanmadan, mevcut durumu tanıma amaçlı olarak yürütülürler. Veri toplama işlemi yapılandırılmamıştır. Veriler doğal ortamda gözlem ya da görüşmeler yoluyla elde edilir. Böyle bir araştırmanın sonunda toplanan veriler sınıflandırılır, değişkenlerin neler olduğu; bunlar arasında bazı ilişkilerin olup olamayacağı tanımlanmaya çalışılır. Tamamen nitel araştırma sayılabilecek böyle bir araştırma, mevcut durumu tanımlayıcı bazı hipotezlerle son bulur.

- Nicel araştırma ise bir hipotezle başlar. Bu hipotezler, kuramlara dayalı olabileceği gibi, nitel araştırmaların sonucunda ortaya atılan hipotezler de olabilir. Araştırmacı hipotezini sistemli ve kontrollü koşullarda test eder. Bu araştırmalarda veri toplama işlemi tamamen yapılandırılmıştır.
- Nicel araştırmalarda araştırmacı araştırma süreci boyunca tamamen yansız ve nesneldir. Nitel araştırmalarda ise araştırmacı araştırdığı olgu ve olayların içinde bulunur. Bu durum nesnelliğe gölge düşürebilir.

- Nicel ve nitel araştırmalar arasındaki önemli bir ayırım da araştırma sonuçlarının genellenebilirliğidir. Nicel araştırmalarda veriler evreni temsil edecek biçimde seçilen bir örneklemden elde edilirler. Bu durum, araştırma sonuçlarının evrene genellenebilmesini sağlar. Nitel araştırmalar ise, genellikle örneklem seçme kurallarına uyulmaksızın, küçük gruplar üzerinde yürütülür. Nitel araştırma sonuçları çalışma grubu hakkında derinlemesine bilgi verirler ama araştırma sonuçları evrene genellenemez.

- Nicel araştırmalara tipik örnek deneysel araştırmalar; nitel araştırmalara tipik örnek ise durum çalışması (case studies) dır. Bu iki tipik araştırma dışında, nicel-nitel boyutunda pek çok araştırma türü yer alabilir. Her iki araştırma yaklaşımının özelliklerini taşıyan araştırmalar da olabilir. Betimsel araştırmalar, başlangıçta bir hipotezi olmaması nedeniyle nitel araştırmalara benzer. Ancak araştırmacı, tanımladığı bir evrenden uygun bir örneklem seçerek araştırmasını yürütürse, araştırması nicel bir boyut taşır.

- Nitel ve nicel araştırma desenleri birlikte uygulandığında aşağıdaki desenler ortaya çıkabilir.
 - Zenginleştirilmiş desen: Nicel ve nitel veriler eş zamanlı toplanır.
 - Açıklayıcı desen: Önce nicel veriler toplanır ve analiz edilir. Daha sonra bu verileri tamamlamak için nitel veriler toplanır.
 - Keşfedici desen: Önce nitel veriler toplanır. Bu veriler, nicel verilerin toplanmasına yön verir.

Nicel Araştırma Yöntemleri

- “Gözlem ve ölçmelerin tekrarlanabildiği ve objektif yapıldığı araştırmalara “nicel araştırma” denir (Ergün, 2009).
- Elde edilen bulguların sayısal değerlerle ifade edilmesi nicel araştırma tekniklerinin en temel özelliğidir.

Nitel Araştırma Yöntemleri

Yıldırım ve Şimşek (2006) nitel araştırmayı “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncü bir biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamaktadır (s.39).

Nicel ve Nitel Araştırmanın Karşılaştırılması – Amaç

Nicel Araştırma	Nitel Araştırma
<ul style="list-style-type: none">• Genelleme• Tahmin• Nedensellik ilişkisini açıklama	<ul style="list-style-type: none">• Derinlemesine betimleme• Yorumlama• Aktörlerin bakış açılarını anlama

Nicel ve Nitel Araştırmanın Karşılaştırılması – Varsayım

Nicel Araştırma	Nitel Araştırma
<ul style="list-style-type: none">• Gerçeklik Nesneldir.• Asıl olan yöntemdir.• Değişkenler kesin sınırlarıyla saptanabilir ve bunlar arasındaki ilişkiler ölçülebilir.• Araştırmacı olay ve olgulara dışarıdan bakar, nesnel bir tavır geliştirir.	<ul style="list-style-type: none">• Gerçeklik oluşturulur.• Asıl olan çalışma durumudur.• Değişkenler karmaşık ve iç içe geçmiştir ve bunlar arasındaki ilişkileri ölçmek zordur.• Araştırmacı olay ve olguları yakından izler, katılımcı bir tavır geliştirir.

Nicel ve Nitel Araştırmanın Karşılaştırılması – Yaklaşım

Nicel Araştırma	Nitel Araştırma
<ul style="list-style-type: none">• Kuram ve denence ile başlar.• Deney, manipülasyon ve kontrol• Standardize edilmiş veri toplama araçları• Parçaların analizi, Uzlaşma ve norm arayışı• Verinin sayısal göstergelere indirgenmesi	<ul style="list-style-type: none">• Kuram ve denence ile son bulur.• Kendi bütünlüğü içinde ve doğal• Araştırmacını kendisinin veri toplama aracı olması• Örüntülerin (pattern) ortaya çıkarılması• Çokluluk ve farklılık arayışı• Verinin, derinliği ve zenginliği içinde betimlenmesi

Nicel ve Nitel Araştırmanın Karşılaştırılması – Araştırmacının Rolü

Nicel Araştırma

- Olay ve olguların dışında
- yansız ve nesnel

Nitel Araştırma

- Olay ve olgulara dahil
- öznel bakış açısı olan ve empatik

Nitel Araştırma Desenleri

- Kültür Analizi
- Olgubilim
- Kuram Oluşturma
- Durum Çalışması
- Eylem Araştırması

Nitel Araştırma Desenleri - Kültür Analizi

- Bir halkın, bir kültür grubunun gelenekleri, inançları, toplumsal davranışları, değerleri, normları ve kültür yapısının işleyişi araştırılır.
- Amaç, belirli bir grubun kültürünü tanımlama ve yorumlamadır.
- Doğası gereği kültür muğlaktır ve standardize edilmiş veri toplama araçları ile ölçülemez. Gözlenir, yaşanır, hissedilir. Bu nedenle veri toplama işlemi uzun zaman alır

Nitel Araştırma Desenleri – Olgubilim

- Bir fenomenin (olayın, durumun) katılımcılar tarafından nasıl tecrübe edildiğinin ve katılımcıların bu durumu nasıl gördüğü araştırılır.
- Amaç, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olguları anlama ve yorumlamadır.

Nitel Araştırma Desenleri – Kuram Oluşturma

- Bu desende, araştırmacı veri toplarken veya yorumlarken dataların içine gömülü olan kuramı ortaya çıkartır ve araştırma boyunca yeni kavram ve teorilere ulaşabilir.
- Amaç, var olan kavramlara ve anlayışa özgün bir katkıda bulunmaktır.

Nitel Araştırma Desenleri – Durum Çalışması

- Bir ya da daha fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da birbirine bağlı bir sistemin derinlemesine incelendiği bir yöntemdir.
- Güncel bir olgunun kendi gerçekliği içinde çalışıldığı, olgu ve içerik arasındaki sınırların kesin olmadığı ve birden fazla veri kaynağının bulunduğu durumlarda uygulanan bir araştırma yöntemidir.

Nitel Araştırma Desenleri – Durum Çalışması

- Durum çalışmaları, örnek olay çalışmaları olarak da bilinir. Durum çalışmalarının amacı:
- Bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak ve görmek
- Bir olaya ilişkin olası açıklamaları geliştirmek
- Bir olayı değerlendirmek olabilir.

Nitel Araştırma Desenleri – Durum Çalışması Türleri

- Tarihsel örgütlenme
- Gözlemsel
- Hayat hikayesi
- Durum analizi
- Çoklu durum
- Çoklu alan

Nitel Araştırma Desenleri – Durum Çalışması Avantajları

- Yaşamın bir kesitini doğrudan doğruya ortaya koyar. Bu kesite ilişkin derinlemesine bilgi sağlar.
- Okuyucunun kendi durumu ile verilen durum arasında karşılaştırma yapabilmesini sağlar.
- Alışık olunmayan durumların derinlemesine incelenmesini sağlar.
- Araştırmacı önceden belirlenen sorulara ve veri toplama yöntemlerine bağlı değildir.

Nitel Araştırma Desenleri – Durum Çalışması Dezavantajları

- Sonuçların genellenebilirliği düşüktür.
- Kurum ya da kişilerin kimliklerini gizlemek güçtür.
- Raporlaştırma sırasında, bulguların anlaşılmasını sağlayabilmek için dili çok iyi kullanmak gerekir.

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Eylem araştırması, okul, hastane, işyeri gibi kurumlardaki olayların niteliğini geliştirme çalışmasıdır.
- Eylem araştırması, kurumlardaki eğitim, araştırma ve uygulama gibi çalışmaların gerçekleştiği ortam, kişiler ve eylemlerle ilgilenir.

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Eylemlerin niteliğinin gelişmesi, kurumdaki çalışmaların niteliğini de geliştirir.
- Eylem araştırmalarının gerçekleştirilmesi sonuçlarının paylaşılması, hem araştırmacının niteliklerini geliştirir hem de benzer durumların iyileştirilmesine katkıda bulunur. Yeni eylem araştırmalarına temel oluşturur.

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Eylem araştırması, bir kurumdaki gelişimin mesleki uzmanlıklara bağlı olduğu düşüncesine dayalıdır.
- Eylem araştırmaları, bir meslekteki kişileri rutin çalışmadan uzaklaştırarak gelişmelerini sağlar.

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

Örneğin yeni uygulamaya konulan bir öğretim programına öğretmenlerin uyum sağlaması eylem araştırmaları yoluyla yapılabilir. Öğretmenler daha önce geliştirdikleri yöntemleri yeni programa nasıl uyarlayacaklarını, yeni program için başka hangi yöntemleri kullanmaları gerektiğini eylem araştırmaları ile belirlenebilir.

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Eylem araştırmaları aşağıdaki boyutlarda uzmanlık alanına önemli katkılar sağlar
- Çalışanların uygulamalarına ilişkin kuramlarını oluşturmaları ve eylem-yansıma sürecini devamlı uygulayarak mesleki açıdan gelişmeleri
- Yeni eylem uygulaması ile birlikte işin niteliğinin artması
- Uygulamada yapılan araştırmalarla birlikte uygulama süreciyle ilgili plan geliştirme veya iyileştirme

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Eylem araştırması sonucu elde edilen bireysel birikimlerin meslektaşlarla paylaşılarak ve tartışılarak bir bilgi tabanının oluşturulması
- Yapılacak yeni araştırmalar için önerilerin ve uzmanlık alanıyla ilgili yeni kuramların geliştirilmesi için bilgi birikiminin oluşması

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Yerel sorunları çözmeye odaklıdır
- Araştırmacının fazla eğitilmiş olması gerekmez
- Araştırmacı sorunu yaşayan kişilerden biridir
- Genellikle soruna özgü araştırmacının geliştirdiği veri toplama aracı kullanılır
- Araştırmanın planlanma ve yürütülme süreçleri daha esnektir
- Araştırmanın bulguları ve sonuçları araştırma bağlamının özelliklerine göre yorumlanır

Nitel Araştırma Desenleri – Eylem Araştırması

- Amaçlı örneklem üzerinde çalışılır
- Araştırmacının araştırmayla ilgili deneyim ve görüşleri de veri olarak dikkate alınır
- Araştırmanın sonuçları çok az genellenebilir

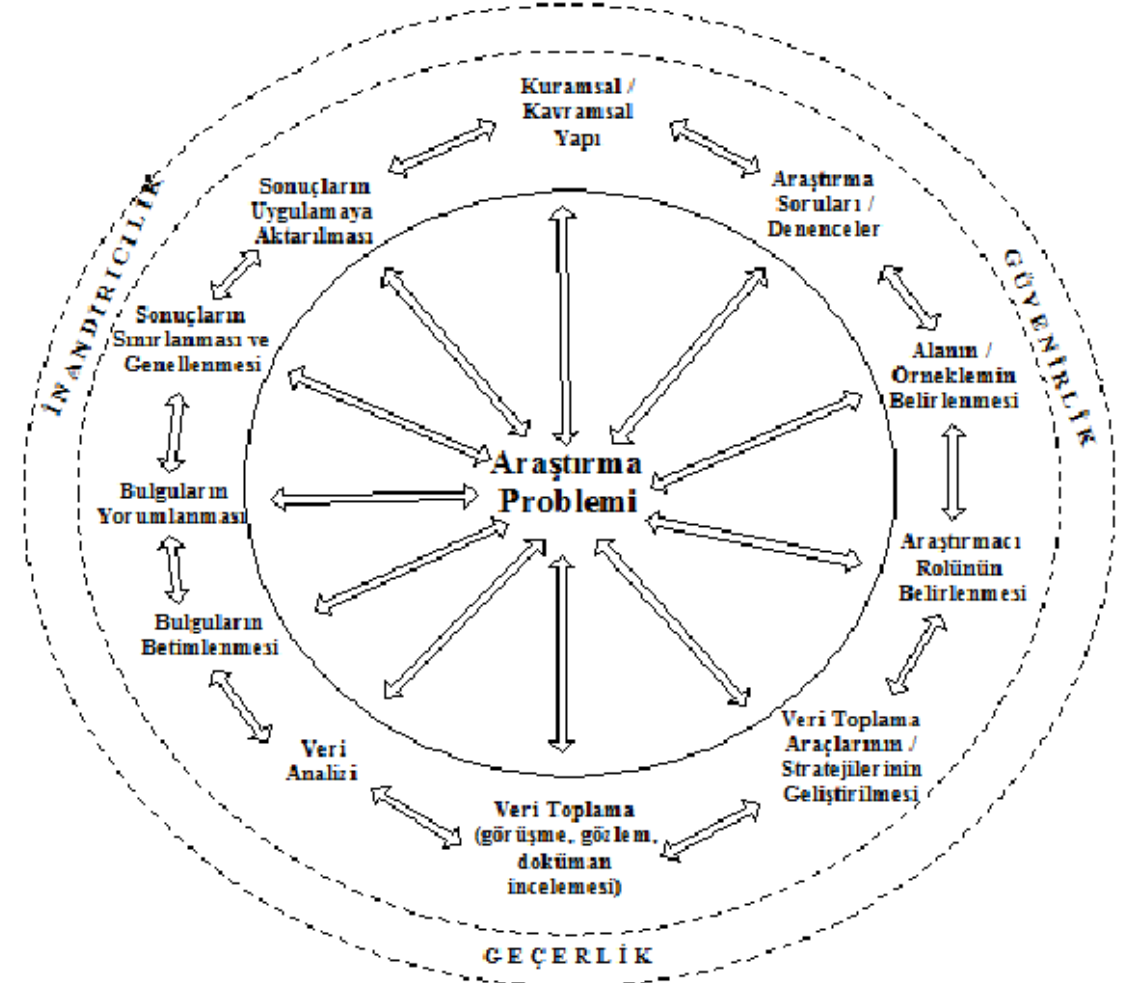
Nitel Araştırma Aşamaları

- Kuramsal çerçevenin net bir şekilde oluşturulması. (Burada dikkat edilmesi gereken nokta, okuyucunun araştırmanın gerekliliği konusunda ikna edilmesidir.
- Araştırma deseninin sistematik ve yapılabilir olduğu kadar esnek de olması.
- Araştırmanın okuyucuya tutarlı ve anlamlı bir doküman olarak sunulması

Nitel Araştırma Aşamaları

- Araştırma Probleminin Belirlenmesi
- Kuramsal Çerçevenin Oluşturulması
- Araştırma Soru(larının) Yazılması
- Araştırma Alanının / Örneklemine Belirlenmesi
- Araştırmacı Rolünün Belirlenmesi
- Veri Toplama Araçlarının/Stratejilerinin Geliştirilmesi
- Veri Toplama
- Veri Analizi, Bulguların Betimlenmesi ve Yorumlanması
- Sonuçların Sınırlandırılması ve Genelleme
- Araştırmanın Kuram ve Uygulama İçin Doğurduğu Sonuçlar

Nitel Araştırma Aşamaları

Araştırma Probleminin Belirlenmesi :

Araştırma probleminin belirlenmesinde üç temel kaynak önemli rol oynar.

- Araştırma yapılmak istenen alanla ilgili kuram ve araştırma alanyazını,
- Araştırmacının bireysel ve mesleğe dönük deneyimleri,
- İlgili alanda karşılaşılan toplumsal sorunlar.

Nitel Araştırma Aşamaları

Kuramsal Çerçevenin Oluşturulması :

Araştırmaya temel oluşturabilecek kuram ya da kuramlar varsa, araştırmacının bunları incelemesi ve araştırma deseni içinde yer vermesi gerekir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Araştırma Soru(larının) Yazılması :

Genel araştırma problemine göre, gerek kuramsal alanyazın gerekse araştırma alanyazını tarandıktan sonra kavramsal çerçeve oluşturulur ve buna göre araştırma soruları ifade edilir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Araştırma Alanının / Örneklemine Belirlenmesi :

- Alanla ilgili ön bilgiler edinmek, alanı daha yakından tanımak için temaslarda bulunmak, alanda çalışma yapmak için gerekli izinleri almak ve gerekirse araştırma mekanı yaratmak, alanla ilgili araştırmacının yapması gereken işlerdendir.
- Nitel araştırmada örneklem seçimi araştırma probleminin özelliği ve araştırmacının sahip olduğu kaynaklarla yakından ilgilidir. Bazen bir birey tek başına bir araştırmanın örneklemini oluşturabilir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Araştırmacı Rolünün Belirlenmesi :

- Araştırmacı uzaktan ve ikinci elden bilgi toplayan bir kişiden çok, araştırma konusuyla ilgili alanda zaman harcayan, alanı yakından tanıyan, alana olup biten olayları yaşayan ve araştırmaya dahil olan bireylerle yakın bir iletişim kuran kişidir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Veri Toplama Araçlarının/Stratejilerinin Geliştirilmesi :

- Nitel araştırmada en yaygın olarak kullanılan veri toplama yöntemlerinin başında görüşme, odak grup görüşmesi, gözlem ve çeşitli türdeki dokümanlar (belgeler, yazışmalar, fotoğraflar gibi) gelmektedir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Veri Toplama

- Birçok nitel araştırmada birden fazla veri toplama yönteminin bir arada kullanılması oldukça yaygındır. Araştırmacı araştırma sorusuna yanıt verebilecek birden fazla yöntemi araştırma desenine dahil edebilir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Veri Analizi, Bulguların Betimlenmesi ve Yorumlanması :

- Nitel araştırmada elde edilen verilerin analizi için iki genel yöntem önerilebilir.
 - Betimsel analiz, derinlemesine analiz gerektirmeyen verilerin işlenmesinde kullanılır.
 - İçerik analizi, elde edilen verilerin daha yakından incelenmesini ve bu verileri açıklayan kavram ve temalara ulaşılmasını gerektirir.

Nitel Araştırma Aşamaları

Sonuçların Sınırlandırılması ve Genelleme :

- Nitel araştırmada elde edilen bulguların genellenebilmesi güçtür. Doğrudan genelleme olası olmamakla birlikte, **sosyal olayların değişen doğası ve aynı ortamın ikinci kez aynen yaratılamayacağı** göz önüne alınarak, **sınırlı genellemeler yapmak mümkündür.**

Nitel Araştırma Aşamaları

Araştırmanın Kuram ve Uygulama İçin Doğurduğu Sonuçlar :

- Araştırmacının elde edilen bulgulardan yola çıkarak kuram ve uygulamaya yönelik bir takım sonuçlar çıkarması ve önerilerde bulunması gerekmektedir.
- Nitel araştırma sonuçları uygulayıcılara doğrudan neler yapmaları gerektiğine ilişkin genellenebilir kurallar amacını taşımaz.

Veri Toplama Teknikleri

- Görüşme
- Odak grup görüşmesi
- Gözlem
- Doküman incelemesi

Veri Toplama Teknikleri – Görüşme

Yapılandırılmış Görüşme: Bu tür görüşmede sorular önceden belirlenmiştir ve herkese aynı sorular sorulur (anket gibi).

Yarı Yapılandırılmış Görüşme: Bu tür görüşmede bazı açık uçlu sorular vardır. Görüşen ve görüş veren bazı konularda derine gidebilir.

Yapılandırılmamış Görüşme: Bu tür görüşmede sorular serbesttir. İstenilen konuda derinlemesine gidilebilir. Verilen cevaplar yönlendirici olur.

Veri Toplama Teknikleri – Görüşme

- Kolay anlaşılabilir sorular yazma
- Odaklı (spesifik) sorular hazırlama
- Açık uçlu sorular sorma
- Yönlendirmekten kaçınma
- Çok boyutlu soru sormaktan kaçınma
- Alternatif sorular hazırlama (ayrıntıya, açıklamaya veya aydınlatmaya yönelik sorular)
- Farklı türden sorular yazma
- Teşvik edici olma ve geri bildirimde bulunma
- Yansız ve empatik olma

Veri Toplama Teknikleri – Odak Grup Görüşmesi

- Bazen birçok kişiden görüş toplamak yerine bir uzmanlar grubundan görüş almak, gerçeğin daha doğru anlaşılmasını sağlar.
- Görüşme gruplarının 6-10 kişiden oluşması en uygun olanıdır. Daha azı güvensiz, daha fazlası zordur.
- Bir araştırmada birkaç grubun görüşleri alınırsa daha iyi olur. Tek grubun görüşlerine dayanmak yanlış olabilir.

Veri Toplama Teknikleri – Gözlem

- Herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan yöntemdir. Bazen başkalarının gözlem ve düşüncelerinden ziyade araştırmacının doğrudan gözlem yapması daha güvenilirdir. Araştırmacının katılımcı rolü önceden belirlenmelidir.
- Alınan notlar tanımlayıcı olmalı ve gözlenen olguları olduğu gibi aktarmalı
- Araştırmacı, gözlediği ortama ilişkin yorumlarını, çıkarımlarını da not edebilir ancak kendi yorumlarını diğer tanımlayıcı notlardan ayırt etmeli ve raporlaştırma sürecinde de bunu vurgulamalı
- Gözlem verileri, gereken durumlarda, görüşme ile desteklenerek, elde edilen verilere bakış açısı ve derinlik kazandırılabilir.

Veri Toplama Teknikleri – Döküman İncelemesi

- Araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizi kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına veri toplam yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir.

Nitel Veri Analizi

Farklı analiz yaklaşımları olmasına rağmen, yapılan analizin derinliğine göre veri analizini iki grupta incelemek mümkündür. Bunlar “BETİMSEL ANALİZ” ve “İÇERİK ANALİZİ” dir.

Betimsel analiz, içerik analizine göre daha yüzeyseldir ve daha çok, araştırmanın kavramsal yapısının önceden açık bir biçimde belirlendiği araştırmalarda kullanılır.

İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır.

Nitel Veri Analizi - Betimsel analiz

Bu analiz türünde elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır.

Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir.

Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır.

Nitel Veri Analizi - Betimsel analiz

Betimsel analiz dört aşamadan oluşur:

Betimsel Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma: Araştırma sorularından, araştırmamanın kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve/veya gözlemde yer alan boyutlardan yola çıkarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenir. Eğer daha önceden belirlenmiş bir kavramsal çerçeve yoksa, betimsel analizi kullanmak güçtür. Böyle bir durumda belirlenecek temalar, veri kaybına ve yanlış veri düzenlenmesine neden olabilir.

Nitel Veri Analizi - Betimsel analiz

dört aşamadan oluşur:

Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi: Bu aşamada, daha önce oluşturulan çerçeveye göre elde edilen veriler okunur ve düzenlenir. Buna göre bazı veriler dışarıda kalabilir ya da önemli olmayabilir. Ayrıca bu aşamada, daha sonra sonuçlar yazılırken kullanılacak doğrudan alıntılar da seçilir.

Nitel Veri Analizi - Betimsel analiz

dört aşamadan oluşur:

Bulguların Tanımlanması: Düzenlenen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenir.

Bulguların Yorumlanması: Tanımlanan bulguların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması bu aşamada yapılır.

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

- İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik ve yinelenebilir bir tekniktir.
- İçerik analizi, bir metnin veya metinlerin içindeki belli kelimelerin veya kavramların varlığını belirlemeye yönelik bir tekniktir. Bu teknik sadece yazılı metinler değil, resim, televizyon programı, sözlü sunumlar üzerinde de yapılabilir.

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

- İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik ve yinelenebilir bir tekniktir.
- İçerik analizi, bir metnin veya metinlerin içindeki belli kelimelerin veya kavramların varlığını belirlemeye yönelik bir tekniktir. Bu teknik sadece yazılı metinler değil, resim, televizyon programı, sözlü sunumlar üzerinde de yapılabilir.

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

- İçerik analizinde kategoriler, araştırmanın amacına ve analiz edilecek materyale göre araştırmadan önce veya sonra belirlenebilir.
- Amaçların belirlenmesi. Amaçlar,
 - Bir konu hakkında betimleyici bilgi sağlamak
 - Betimleyici bilgilerin anlaşılır hale gelmesine yarayacak temaları ortaya çıkarmak
 - Diğer araştırma sonuçlarını kontrol etmek
 - Konu ile ilgili problemlerle başetmeye yönelik bilgiler toplamak
 - Hipotezleri test etmek olabilir.

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

- Kavramları tanımlamak.
- Analiz birimini belirlemek
- Verilerin yerini belirlemek
- Mantıksal bir yapı geliştirmek
- Örneklem planı geliştirmek
- Kategorilerin belirlenmesi
- Verilerin analizi

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

İçerik analizi; yazılı, sözlü bir metni veya sembolü analiz edip rakamlara dönüştürerek, bu rakamların üzerinden yoruma gitmek, diğer bir deyişle rakamları tekrar söze dönüştürmek olarak da tanımlanabilir.

Temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır.

Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramlaştırılması, daha sonra ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekir.

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır.

İçerik analizinde görüşme, gözlem veya dokümanlar yoluyla elde edilen nitel araştırma verileri dört aşamada analiz edilir.

Nitel Veri Analizi - İçerik analizi

İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır.

İçerik analizinde görüşme, gözlem veya dokümanlar yoluyla elde edilen nitel araştırma verileri dört aşamada analiz edilir.

- Verilerin kodlanması
- Temaların bulunması
- Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması
- Bulguların yorumlanması

Nitel Veri Analizi - Raporlaştırma

Rapor yazarken şu noktalar göz önüne alınmalıdır:

Akla yatkınlık : yazılan raporların alanyazını dikkate alması

Bireylerin deneyimlerine uygunluk: Hem araştırmacı hem de uygulayıcı için anlamlı olmalı

İnandırıcılık: Sonuçlar verilerle ilişkilendirilmeli

Önem: Giriş bölümünde araştırmanın öneminden, sonuç bölümünde ise alanyazına katkısından bahsedilmeli

Okunurluk: Açık, akıcı bir dille yazılmalı, aşırı teknik sözcüklerden kaçınılmalı

